

Anbi-status terecht met terugwerkende kracht ontnomen

Instantie	Rechtbank Noord-Nederland, 28-04-2015 nr. -13 _ 1964
Zaaknummer(s)	-13 _ 1964
Datum uitspraak	28-04-2015
Belastingjaar/tijdvak	2008
Trefwoorden	vermogen, reserveren
Rubriek	Formeel belastingrecht
Wetsartikelen	Wet IB 2001 - art. 6.33, Wet VPB 1969 - art. 16, AWR - art. 5b, Uitv.reg. AWR - art. 16
ECLI	ECLI:NL:RBNNE:2015:2295
Brondocumenten	Rechtbank Noord-Nederland 28 april 2015, nr. 13/1964
Auteur	dr. D. Molenaar
NTFR	2016/708
Datum publicatie NTFR	25-02-2016

Samenvatting

Belanghebbende is in 2005 opgericht en per 1 januari 2008 aangemerkt als anbi. Zij heeft schriftelijk verklaard ook aan de met ingang van 1 januari 2010 geldende nieuwe voorwaarden voor anbi's te voldoen. De inspecteur heeft belanghebbende met terugwerkende kracht tot 1 januari 2008 niet meer aangemerkt als anbi. De inspecteur stelt dat de doelstelling van belanghebbende weliswaar gericht is op het beogen van het algemeen nut, maar dat haar feitelijke werkzaamheden, namelijk fondsen verwerven voor de aanschaf van een gebouw, niet in overeenstemming zijn met het in de statuten omschreven doel. De rechtbank is van oordeel dat belanghebbende niet aannemelijk heeft gemaakt dat haar activiteiten verder reiken dan vermogensbeheer en dat zij feitelijk werkzaamheden heeft verricht van enige omvang waarmee zij in ten minste gelijke mate het algemeen belang heeft gediend als een particulier belang (vanaf 2010: uitsluitend of nagenoeg uitsluitend). De rechtbank overweegt voorts dat uit de wet volgt dat een instelling niet meer vermogen mag aanhouden dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van de doelstelling van de instelling. Weliswaar mag een instelling vermogen reserveren voor de investering in een gebouw dat de instelling nodig heeft om haar activiteiten uit te kunnen oefenen, maar de rechtbank acht een gebouw met een waarde tussen de zeven en tien miljoen euro niet reëel voor het uitoefenen van de activiteiten van belanghebbende. Naar het oordeel van de rechtbank heeft belanghebbende voorts niet aannemelijk gemaakt dat zij met het ter beschikking stellen van het gebouw het algemeen belang gaat dienen, laat staan dat het aanhouden van vermogen als een dergelijke activiteit dient te gelden. Nu achteraf is gebleken dat de feitelijke werkzaamheden van belanghebbende niet overeenstemmen met het statutaire en het op het aanvraagformulier omschreven doel, stond het de inspecteur naar het oordeel van de rechtbank vrij de anbi-status met terugwerkende kracht in te trekken.

(Beroep ongegrond.)

Commentaar

Waarom zou je de anbi-status moeten hebben als je niet of nauwelijks activiteiten ontplooit? De anbi-status is er niet om geld op te kunnen potten, maar is juist bedoeld om geld te kunnen besteden aan algemeen nuttige doelen. De Belastingdienst is deze stichting in maart 2012 gaan controleren na berichten in de media, in samenhang met een andere stichting. Van beide stichtingen werd de anbi-status ingetrokken. Dus kon deze stichting ook niet meer als financiële steunstichting van de andere stichting worden aangemerkt. Dit aspect moet echter opnieuw bekeken worden als

die andere stichting bij een hogere rechterlijke instantie alsnog de anbi-status zou behouden.

Tot zover goed, maar staat de rechtbank wel terecht de terugwerkende kracht toe? Over dat onderwerp loopt momenteel een cassatieprocedure bij de Hoge Raad, waarvoor de advocaat-generaal een conclusie heeft geschreven (Conclusie A-G Niessen 22 oktober 2015, nr. 14/05821, NTFR 2015/3023). Hij bespreekt de beginselen van behoorlijk bestuur en zet de jurisprudentie op een rij, ook van VAR-verklaringen en fiscale eenheden. In mijn commentaar op deze conclusie schreef ik dat het gebruikelijk en redelijk is als een belastingplichtige de kans krijgt een geconstateerde omissie te herstellen. Het is afwachten hoe de Hoge Raad in die zaak gaat beslissen.

Ook in deze zaak is de terugwerkende kracht een belangrijk aspect, want vast staat dat de doelen van de statuten van de stichting in het algemeen belang zijn. Dus subjectief streeft de stichting naar activiteiten in het algemeen belang. En in 2006 en 2008 werden bedragen besteed aan die andere stichting met eveneens algemeen nuttige doelstellingen, die op dat moment de anbi-status had. Dan kan de Belastingdienst in 2012 wel objectief vaststellen dat er geen algemeen nuttige activiteiten zijn geweest, maar dat is met kennis van nu iets over het verleden zeggen en dat vind ik te makkelijk voor terugwerkende kracht.

Sterk is wel dat de notulen van de bestuursvergaderingen uit 2006, 2007 en 2008 in de uitspraak worden besproken, want daaruit blijkt dat de stichting geen plannen had om geld te gaan besteden aan activiteiten, maar nagenoeg uitsluitend ging sparen om het gebouw te gaan kopen (of laten bouwen).

[1]Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Datum: 13-12-2019

Bron: <https://www.ndfr.nl/NTFR/Details/NTFR2016-708>

Copyright - Sdu - Alle rechten voorbehouden.